

O tem sem že enkrat pisal na vašem spletu, ampak samo v opombi pri spisu Zodiaska ozvezdja. Danes spregovorimo več o ozvezdju Kačenosec in prilagamo sliko mej sosednjih zodiaskih ozvezdij. Tako se lahko na lastne oči prepričamo, da se med letom Sonce dosti več časa (19 dni) zadržuje oz. premika v ozvezdju Kačenosec kot pa v sosednjem ozvezdju Škorpion (6 dni) in da je Kačenosec po krivici izpadel kot zodiasko ozvezdje. To preprosto pojasnimo s pomočjo gibanja Sonca po ekliptiki. V katerem ozvezdju leži večji odsek ekliptike, v tistem se Sonce zadržuje dje časa. Sam še nisem zasledil, da bi kdo to tako pojasnil. Nekateri mislijo, da tu ni kaj pojasnjevati. Jaz menim, da je potrebno.

Kačenosec – “trinajsto” ozvezdje zodiaka

Samo v pojasnilo.

Kakšno trinajsto ozvezdje neki, porečete, ko pa ima zodiak oziroma živalski pas (krog) na nebu le dvanajst ozvezdij. Bom pojasnil, kar so zakuhali drugi.

Začnem spet klasično z gibanjem Sonca po nebu.

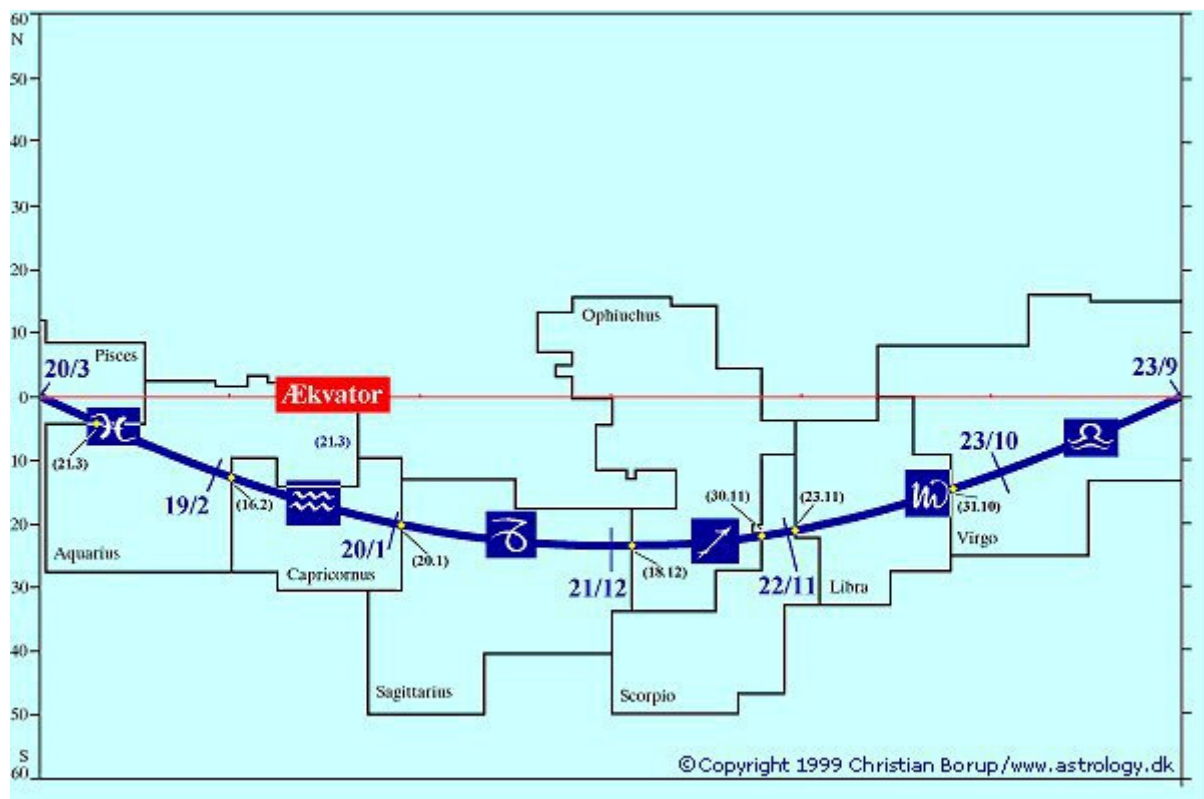
Sonce vsak dan vzide izza vzhodne strani obzorja, se dviga na vzhodnem delu neba in se preko najvišje lege na jugu polagoma spušča in zaide za zahodnim delom obzorja. To je njegovo *navidezno dnevno gibanje*. Poteka od vzhoda proti zahodu in se dogaja zaradi vrtenja Zemlje.

**Kačenosec (Ofijuh) – “trinajsto od dvanajstih ozvezdij zodiaka”
– shematični prikaz brez zvezd, umetniška slika.**

Razen tega, da se Sonce vsak dan giblje na nebu od vzhoda proti zahodu, se tudi vsak dan nekoliko navidezno premakne v nasprotno smer, proti vzhodu, in to zaradi kroženja Zemlje. V enem dnevu se navidezno premakne za malo manj kot 1° (eno kotno stopinjo), kar v enem letu, tj. v 365 dneh nanese ravno 360° . V letu dni torej pride Sonce na nebesni kroglji enkrat okrog Zemlje in se spet navidezno vrne med iste zvezde. To je njegovo *navidezno letno gibanje*. Letni poti Sonca (velikemu krogu) na nebu pa rečemo *ekliptika*.

Pri letnem gibanju po ekliptiki Sonce navidezno prečka oziroma se premika preko 12 ozvezdij, ki ležijo ob ekliptiki in sestavljajo zodiak (zoon, grško žival). Ta ozvezdja so: Ribi, Oven, Bik, Dvojčka, Rak, Lev, Devica, Tehnica, Škorpijon, Strelec, Kozorog in Vodnar.

Na sliki ekliptika (modra črta) prečka nekaj zodiaških ozvezdij, med njimi tudi ozvezdji Škorpijon in Kačenošec. Bodite pozorni na različno dolga odseka ekliptike prek teh dveh ozvezdij.

Sonce se giblje v ozvezdju Škorpijon od 23. 11. do 29. 11., v ozvezdju Kačenošec pa od 30. 11. do 18. 12. Slika je s spleta.

Če natančno pogledamo gornjo sliko, katera ozvezdja navidezno prečka Sonce, ugotovimo, da poleg dvanajstih prečka še ozvezdje Kačenošec (Ofijuh), torej tisto "trinajsto" ozvezdje. Odsek ekliptike v ozvezdju Kačenošec je dosti večji kot odsek ekliptike v ozvezdju Škorpijon. Glede na to, bi imelo ozvezdje

Kačenošec v resnici večjo pravico, da bi ga vključili v zodiak kakor pa ozvezdje Škorpion, v katerem se Sonce sprehaja najmanj časa (slab teden dni) od vseh zodiških ozvezdij. Ker pa večina zelo obsežnega ozvezdja Kačenosca leži daleč stran od ekliptike, in ozvezdje tudi ne predstavlja živali, so v zodiak raje vključili Škorpiona.

Toliko o Kačenoscu, ki ga imajo nekateri za “trinajsto zodiško ozvezdje od dvanajstih” (šala), sicer pa res zaseda del zodiaka. Tega ne moremo niti prezreti niti zanikati. Samo ni imelo ‘sreče’, da bi postalo zodiško ozvezdje (šala).

Kranj, Zlato Polje 29. 3. 2016

Marijan Prosen